

Bijlagen hoofdstuk 8

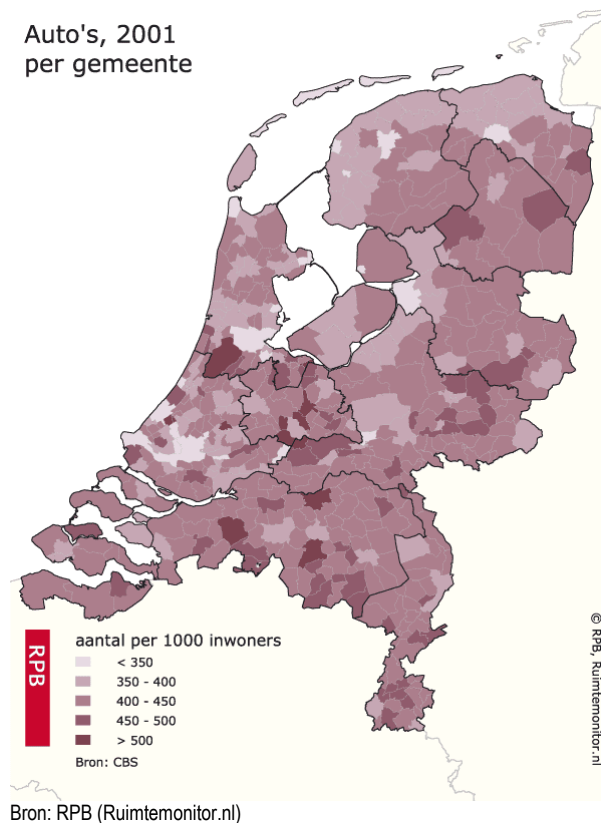
Mobiliteit – Lucas Harms

B8.1	Regionaal beeld van autobezit en ontwikkelingen daarin	2
B8.2	Ruimtelijke variatie in het aanbod van openbaar vervoer	4
B8.3	Afgelegde afstand, reisduur en aantallen verplaatsingen per persoon per dag naar stedelijkheid, 2004 (multivariate analyse)	6
B8.4	Aantallen verplaatsingen en reizigerskilometers (x miljoen) per modus naar stedelijkheid, en ontwikkelingen daarin voor auto en bus, 1993-2004 (in absolute aantallen en percentage)...	7
B8.5	Mobiliteitsgedrag naar persoonskenmerken, 1993-2003.....	8

B8.1 Regionaal beeld van autobezit en ontwikkelingen daarin

Kaart 8.1 geeft voor 2001 een beeld van het aantal auto's per 1.000 inwoners voor alle gemeenten in Nederland. Hieruit komt een veel genuanceerder en ook gevarieerder beeld naar voren dan de gemiddelden in figuur 8.1 doen vermoeden. In de grote steden (G4 en G30) zijn per 1000 inwoners het minste aantal auto's aanwezig. De vier grote steden hebben elk minder dan 350 auto's op elke 1000 inwoners. De direct rondom de grote steden gelegen suburbane gemeenten hebben echter juist wel een hoog autobezit. Denk hierbij aan gemeenten zoals Nieuwegein, Maarssen, Bilthoven, Leidschendam-Voorburg, Haarlemmermeer en (in mindere mate ook) Amstelveen. Tegelijkertijd zijn er in het landelijk gebied grote stukken aanwijsbaar waar het autobezit juist op een relatief laag niveau ligt. Met name in grote delen van Friesland, Groningen, Overijssel en Gelderland is het autobezit nog relatief weinig verbreid. In delen van Drenthe, Zeeland, Noord-Brabant en Limburg zijn er juist relatief veel auto's per 1000 inwoners beschikbaar (meest voorkomend is echter het landelijk gemiddelde van 400 à 450 auto's per 1000 inwoners).

Kaart 8.1 Auto's per gemeente, 2001

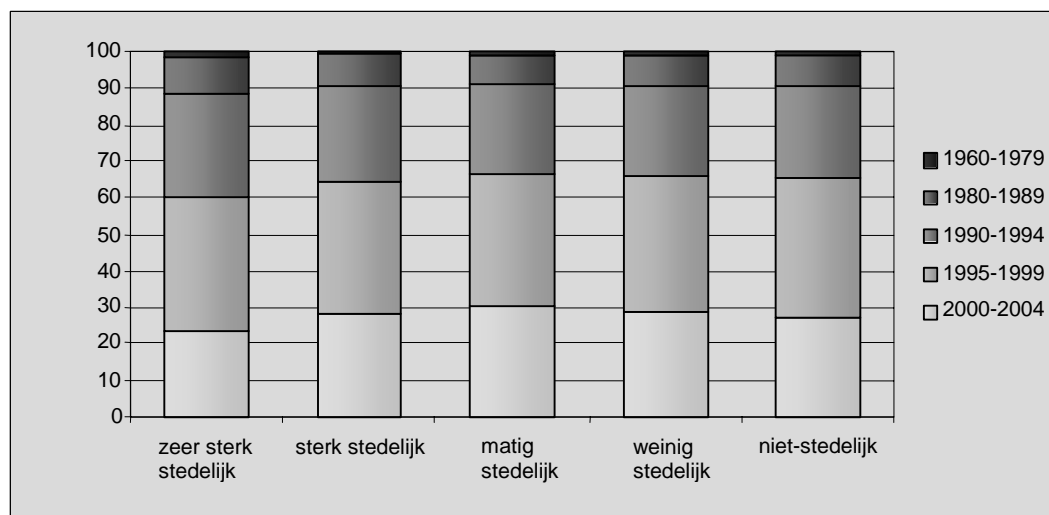
Het beeld van kaart 8.1 wordt evenwel enigszins vertekend doordat ook het autobezit van niet-natuurlijke personen er in is verdisconteerd. Vooral de aanwezigheid van grote leasemaatschappijen kunnen vertekend werken. Een voorbeeld hiervan in Hoofddorp, waar meerdere leasemaatschappijen zijn gevestigd. De laatste jaren zijn meerdere leasemaatschappijen verhuisd naar Flevoland, waardoor er daar op provinciaal niveau anno 2005 629 auto's staan geregistreerd op elke 1000 inwoners. Indien de beschouwingen worden toegespitst op het autopark in bezit van natuurlijke personen, blijkt dat Flevoland met 355 auto's per 1000 inwoners onder het landelijke gemiddelde ligt (tabel 8.1). Gemeten naar het bezit van natuurlijke personen beschikken Drenthe en Limburg over het meeste aantal auto's per 1000 inwoners. Het laagste scoren de meer verstedelijkte provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland. Kaart 8.1 maakt aannemelijk dat deze ondervetegenwoordiging vooral op conto moet worden geschreven van de grootstedelijke gebieden.

Tabel 8.1 Autobezit naar provincie, in bezit van natuurlijke personen, 2003-2005

	aantal auto's			auto's per 1000 inwoners		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Groningen	212.421	214.479	216.372	371	373	376
Friesland	243.351	256.334	249.493	380	384	388
Drenthe	202.085	203.774	206.240	420	422	427
Overijssel	428.464	432.599	437.509	389	391	394
Flevoland	122.992	126.467	129.532	350	351	355
Gelderland	772.516	780.468	788.645	394	397	400
Utrecht	416.483	423.217	429.485	361	364	367
Noord-Holland	882.016	894.122	904.739	343	346	349
Zuid-Holland	1.190.972	1.207.980	1.220.600	346	350	354
Zeeland	153.754	155.828	158.094	406	411	416
Noord-Brabant	975.428	986.470	997.880	406	410	414
Limburg	474.195	477.616	481.871	415	419	424

Bron: CBS (StatLine) SCP-bewerking

Figuur 8.1 Autobezit naar bouwjaar van de auto en stedelijkheid, 2004 (in procenten)

Bron: RWS-AVV (MON'04)

B8.2 Ruimtelijke variatie in het aanbod van openbaar vervoer

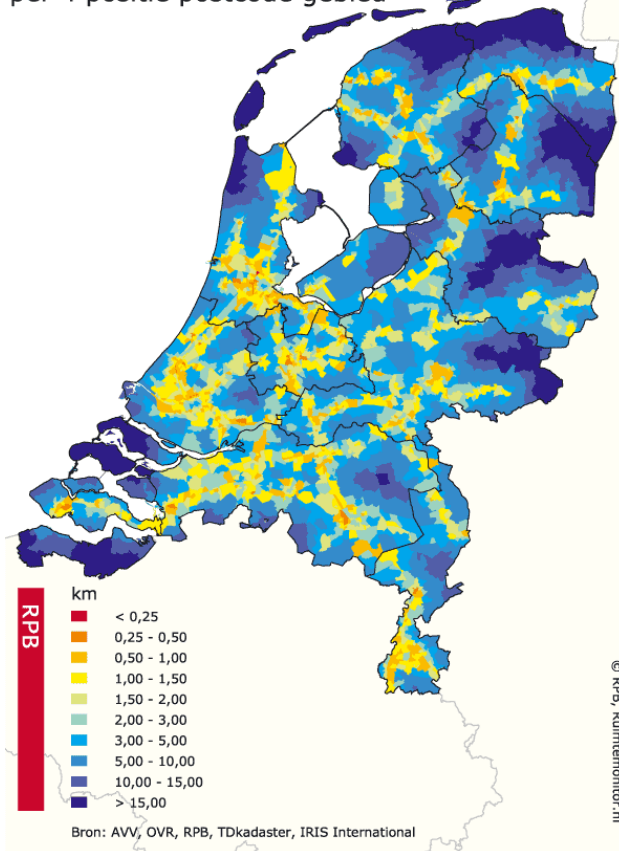
Tabel 8.2 Gemiddelde afstand tot dichtstbijzijnde bushalte (in meters), platteland (4 + 5) naar provincie, gewogen voor aantallen woningen, 2003

	gemiddelde afstand tot halte	gemiddelde afstand tot halte met frequentie van minimaal 1x per uur	gemiddelde afstand tot halte met frequentie van minimaal 4x per uur
platteland Nederland	425	602	3833
platteland per provincie			
Groningen	319	526	3957
Friesland	340	526	3795
Drenthe	472	654	5066
Overijssel	512	635	5217
Flevoland	583	676	3718
Gelderland	530	709	3250
Utrecht	339	471	2051
Noord-Holland	358	769	3794
Zuid-Holland	345	498	2014
Zeeland	465	745	4918
Noord-Brabant	441	558	3775
Limburg	394	457	4439

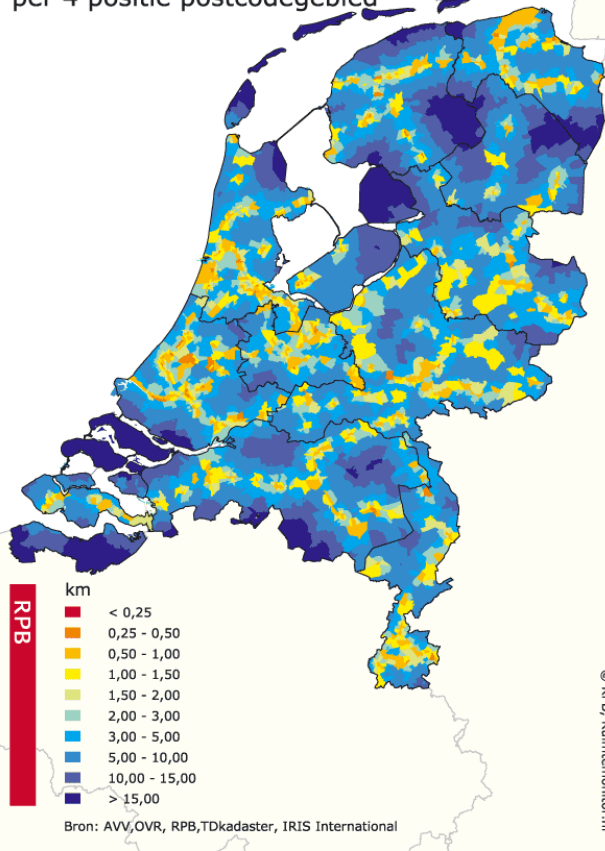
Bron: RPB (Ruimtemonitor'05)

Kaart 8.2 Gemiddelde afstand tot oprit autosnelweg en gemiddelde afstand tot treinstation per pc4-gebied

Gemiddelde afstand tot oprit autosnelweg, 2002 per 4 positie postcode gebied

Gemiddelde afstand tot treinstation, 2002 per 4 positie postcode gebied

Bron: RPB (Ruimtemonitor'05)

Tabel 8.3 Toegankelijkheid van het auto- en OV-netwerk per provincie, 2003
(gemiddelde afstand in meters)

	OV-halte	treinstation	op-/afrit autosnelweg
Groningen	383	4317	7271
Friesland	484	6807	6741
Drenthe	545	5735	6534
Overijssel	390	2985	5546
Flevoland	356	5982	3727
Gelderland	461	3026	4007
Utrecht	304	2959	2441
Noord-Holland	310	2458	3545
Zuid-Holland	236	2949	2874
Zeeland	682	9736	9523
Noord-Brabant	351	4851	3140
Limburg	341	2927	3888

Bron: RPB (Ruimtemonitor'05)

B8.3 Afgelegde afstand, reisduur en aantallen verplaatsingen per persoon per dag naar stedelijkheid, 2004 (multivariate analyse)

Tabel 8.4 Afgelegde afstand, reisduur en aantallen verplaatsingen per persoon per dag naar stedelijkheidsklassen^{a,b}, bevolking van 12 jaar en ouder, 2004

	afgelegde afstand (km)	reisduur (minuten)	verplaatsingen
zeer sterk stedelijk	30,2	67,6	2,96
sterk stedelijk	34,3	64,8	3,03
matig stedelijk	35,3	63,4	3,18
weinig stedelijk	37,7	64,6	3,15
niet-stedelijk	40,2	66,7	3,19
stedelijk gebied	33,5	65,1	3,06
platteland	38,9	65,6	3,17
Nederland	35,5	65,3	3,10

a Gecorrigeerd voor de verschillen in geslacht, leeftijd, inkomen en opleidingsniveau.

b Anders dan de andere tabellen in dit hoofdstuk is de analyse in bovenstaande tabel gebaseerd op het MON-bestand zoals dat door RWS-AVV is uitgebracht op 1 april 2005. Later bleek dit bestand enkele fouten te bevatten, waardoor er op 1 augustus een gecorrigeerd bestand is uitgebracht. In bovenstaande analyse is alleen gecorrigeerd voor de abusievelijk in het bestand verdisconteerde vrachtwagenritten (voor meer informatie: zie www.mobiliteitsonderzoeknederland.nl.)

Bron: RWS-AVV (MON'04)

B8.4 Aantallen verplaatsingen en reizigerskilometers (x miljoen) per modus naar stedelijkheid, en ontwikkelingen daarin voor auto en bus, 1993-2004 (in absolute aantallen en percentage)

Tabel 8.5 Aantallen verplaatsingen in miljoenen en verdeling naar vervoerwijzen (in procenten), bevolking van 12 jaar en ouder, 2004

	verplaatsingen (x miljoen)						
	totaal	waarvan per					
		<i>auto</i>	<i>trein</i>	<i>bus</i>	<i>bromfiets</i>	<i>fiets</i>	<i>lopen</i>
Nederland	14.833	50,7	2,4	2,9	0,9	25,5	16,1
stedelijkheid							
zeer sterk stedelijk	2.566	36,7	4,5	7,1	0,8	27,2	22,1
sterk stedelijk	3.422	48,2	3,1	3,0	1,2	26,0	17,2
matig stedelijk	3.092	53,0	2,1	1,8	0,8	25,8	15,0
weinig stedelijk	2.975	54,7	1,4	1,4	0,6	26,7	14,0
niet-stedelijk	2.781	60,0	1,0	1,6	0,9	21,9	12,9
stad vs platteland							
stedelijk gebied	9.077	46,6	3,1	3,7	1,0	26,3	17,8
platteland	5.756	57,3	1,2	1,5	0,8	24,4	13,5

Bron: RWS-AVV (MON'04)

Tabel 8.6 Aantallen verplaatsingen en reizigerskilometers in miljoenen, bevolking van 12 jaar en ouder, 1993/1994-2003/2004

auto	verplaatsingen (x miljoen)			reizigerskilometers (x miljoen)		
	1993/1994	1998/1998	2003/2004	1993/1994	1998/1998	2003/2004
zeer sterk stedelijk	1.053	1.013	987	16.917	17.480	17.693
sterk stedelijk	1.573	1.649	1.670	24.837	26.844	27.842
matig stedelijk	1.353	1.498	1.587	21.950	23.977	25.937
weinig stedelijk	1.433	1.553	1.627	21.711	25.337	27.906
niet-stedelijk	1.433	1.516	1.624	22.559	25.229	27.672
stedelijk gebied	3.979	4.160	4.244	63.704	68.301	71.473
platteland	2.865	3.069	3.250	44.269	50.566	55.578
Nederland	6.849	7.230	7.470	107.974	118.867	127.051

bus	verplaatsingen (x miljoen)			reizigerskilometers (x miljoen)		
	1993/1994	1998/1998	2003/2004	1993/1994	1998/1998	2003/2004
zeer sterk stedelijk	257	214	190	2.405	2.356	2.016
sterk stedelijk	138	118	98	1.903	1.744	1.487
matig stedelijk	70	62	55	1.177	1.082	995
weinig stedelijk	65	51	43	1.276	1.034	875
niet-stedelijk	67	46	36	1.144	1.028	869
stedelijk gebied	465	393	343	5.485	5.183	4.489
platteland	132	97	79	2.420	2.062	1.744
Nederland	597	491	422	7.914	7.246	6.242

Bron: CBS (OVG'93-'03); RWS-AVV (MON'04)

B8.5 Mobiliteitsgedrag naar persoonskenmerken, 1993-2003

Tabel 8.7 Afgelegde afstand en aantallen verplaatsingen per persoon per dag op het platteland (gedefinieerd als de weinig en niet-stedelijke gebieden) naar enkele persoonskenmerken en aantallen verplaatsingen, bevolking van 12 jaar en ouder, 1993

	afgelegde afstand (km)			verplaatsingen				
	totaal	per auto (in %)	per OV (in %)	per fiets (in %)	totaal	per auto (in %)	per OV (in %)	per fiets (in %)
totaal	33,1	72	15	8	3,18	48	7	25
seksen								
man	42,1	77	10	7	3,15	60	4	20
vrouw	24,8	76	10	10	2,98	48	4	30
leeftijd								
12-17 jaar	22,7	35	21	35	3,30	16	7	58
18-34 jaar	39,6	75	13	6	3,46	58	5	21
35-64 jaar	35,7	85	5	6	3,05	62	2	21
≥ 65 jaar	16,8	75	9	9	1,81	49	4	25
opleidingsniveau								
lo, lbo, mavo	26,3	73	10	11	2,75	49	4	30
mbo, havo, vwo	44,1	78	11	5	3,62	60	5	20
hbo, wo	53,2	83	11	4	3,99	64	3	18

Bron: RWS-AVV (MON'04)

Tabel 8.8 Afgelegde afstand en aantallen verplaatsingen per persoon per dag op het platteland (gedefinieerd als de weinig en niet-stedelijke gebieden) naar enkele persoonskenmerken en aantallen verplaatsingen, bevolking van 12 jaar en ouder, 2003

	afgelegde afstand (km)			verplaatsingen				
	totaal	per auto (in %)	per OV (in %)	per fiets (in %)	totaal	per auto (in %)	per OV (in %)	per fiets (in %)
totaal	34,6	75	12	8	3,10	50	5	26
seksen								
man	43,0	82	6	6	3,04	60	2	22
vrouw	29,8	79	9	8	3,14	53	3	27
leeftijd								
12-17 jaar	24,0	42	17	30	2,88	21	6	56
18-34 jaar	43,9	80	11	4	3,41	63	4	19
35-64 jaar	40,2	87	3	6	3,25	62	1	21
≥ 65 jaar	17,6	77	6	11	2,08	46	1	27
opleidingsniveau								
lo, lbo, mavo	27,4	77	6	11	2,72	50	2	30
mbo, havo, vwo	42,6	82	8	5	3,42	62	3	20
hbo, wo	55,8	85	8	4	3,77	65	3	18

Bron: RWS-AVV (MON'04)